

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 3. An tenetur ad restitutionem, qui à iudice etiam in generali citatus se
occultat, vel testimonium fraude declinat, vel veritatem reticet?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

Porro testis qui bonâ fide testificatus est falsum, tenetur ex iustitia suum testimonium retractare si ex eo sequatur damnum alteri. Ita Molina, Lessius, De Lugo & alii. quia quisque tenetur ad procurandum ne ex sua actione sequatur aliis damnum injustum. Peccant similiter contra iustitiam, & tenentur de damno, qui falsa instrumenta conficiunt, aut vera adulterant, & iis ad pervertendum iudicium utuntur. Item qui aliquam scripturam, vel syngrapham aut apocham adulterat, peccat mortaliter, etiamsi ista fiant ad manifestam iniuriam propulsandam & suum ius certum recipiendum: quia ista faciens decipit remp. in re gravi, ac nocet publicæ fidei: unde id graviter legibus veritum est. Hoc tamen casu non tenetur ad restitutionem, cum habeat ius certum ad rem hac via acceptam.

Q. 3. An tenetur ad restitutionem, qui à iudice etiam in generali citatus se occultat, vel testimonium fraude declinat, vel veritatem reticet?

Resp. Communior sententia asserit. Quia resp. imponit onus ac officium ferendi testimonium post citationem: & sic qui aliquid scit, tenetur ex officio sibi imposito tanquam publica quadam persona veritatem testari: sicut is quia rep. invitus constitueretur iudex, teneretur ex iustitia iudicare. Deinde lex ac iustum præceptum iudicis tribuit. Actori ac
Reo

Reo ius ad testimonium alterius, sicut sententia iusta tribuit ius ad bona alterius. Alioquinlibet sæpe frustra ius haberet implorandi auctoritatem iudicis. Quare si testis veritatem taceat, iniuriam facit, & sic tenetur resarcire damnum inde parti læsæ secutum.

Item qui subtrahit, suppressit, lacerat, vel tradere renuit instrumenta alteri profutura ad suum ius obtinendum, tenetur damnum restituere. c. si quis 12. q. 2. etiamsi sit in favorem adversarii, ex c. 4. de test. cogend. ubi Alex. III. ait: *Quòd nemo debet adversario instrumenta subtrahere: & quòd tam ille qui subripit instrumenta, quam qui adversario parem advocacionis copiam subtrahit, iniquam ostendit à se litem foveri, & experiri debet in se iudicis auctoritatem elusam.*

Quòd si fugias vel te occultes antequam citeris ad testificandum, iuxta multos peccas etiam contra iustitiam, & teneris ad restitutionem. Sed hoc negant alii, eò quòd ius, quod oritur parti ex tuo testimonio, procedat ex solo præcepto, & præceptum non obliget antequam impositum sit: peccastamen, saltem contra charitatem, nam hæc obligat ad impediendum grave damnum iniustum proximi, cum potest impediri, saltem sine gravi nostro damno.